

KLASA: UP/I-344-03/18-11/741

URBROJ: 376-05-3-19-22

Zagreb, 6. rujna 2019.

Na temelju članka 12. stavka 1. točke 11., članka 17. stavka 3. i članka 28. stavka 6. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN br. 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14, 72/17) i članka 100. stavka 2. Zakona o općem upravnom postupku (NN br. 47/09) u postupku utvrđivanja infrastrukturnog operatora za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu koja je izgrađena na nekretninama u vlasništvu Grada Čazme i utvrđivanja visine naknade za pravo puta, pokrenutom na zahtjev Grada Čazme, Trg Čazmanskog kaptola 13, 43240 Čazma, OIB: 81963437417, zastupane po xx, odvjetnici iz Rijeke, Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti, 6. rujna 2019. donijela je

DOPUNSKO RJEŠENJE

- I. Utvrđuje se da je Hrvatski Telekom d.d., Zagreb, Radnička cesta 21 (dalje: HT), infrastrukturni operator i ima pravo puta na nerazvrstanim cestama navedenim u Odluci Gradskog vijeća o nerazvrstanim cestama (klasa: 340-03/16-01/1, urbroj: 2110-01-01/16-2 od 17.03.2016.), Jedinstvenoj bazi podataka nerazvrstanih cesta i Potvrdi Grada Čazme, Upravni odjel za proračun, komunalno gospodarstvo, zaštitu okoliša i ekologiju (klasa: 935-07/19-01/1, urbroj: 2110-01-04/19-5 od 22.08.2019.), koje su sastavni dio ovog rješenja, na kojim nekretninama HT ima izgrađenu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu (dalje: EKI) prema podacima o EKI navedenim u Elaboratu za pravo puta podzemne i nadzemne EKI, JLS Čazma, br. 37/18, 3.8.2018. (dalje: Elaborat), a koje nekretnine koristi za pristup, postavljanje, korištenje, popravljavanje i održavanje svoje EKI. Elaborat je u dijelu o količini, vrsti i prostornom položaju EKI, sastavni dio ovog rješenja.
- II. Količinu i vrstu EKI iz točke I. ovog rješenja čine trase kabelaške kanalizacije te trase elektroničkih komunikacijskih vodova u zemlji i nadzemnih elektroničkih komunikacijskih vodova navedene u Elaboratu.
- III. Utvrđuje se godišnja naknada za pravo puta za korištenje nekretnina iz točke I. ovog rješenja prema površini zemljišta na kojem se nalazi EKI sukladno podacima navedenim u Elaboratu i vrsti zemljišta navedenoj u evidenciji Zemljišnoknjižnog odjela Čazma ili podredno Odjelu za katastar nekretnina Čazma, dostupnoj na Zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra - javnoj aplikaciji, uz primjenu iznosa naknada i načina obračuna određenima u članku 6. i 7. stavcima 1., 2., 3. i 4. Pravilnika o potvrdi i naknadi o pravu puta (NN br. 152/11, 151/14 i 95/17).
- IV. Utvrđuje se da Grad Čazma ima pravo na godišnju naknadu za pravo puta iz ovog rješenja od 21. rujna 2018.
- V. Obvezuje se HT u roku od 8 dana od primitka ovog rješenja napraviti obračun godišnje naknade za pravo puta temeljem parametara iz točaka I., II. i III. ovog rješenja te obračun sa svim podacima koji su primijenjeni dostaviti HAKOM-u i Gradu Čazmi.

- VI. Obvezuje se HT u roku od 10 dana od primitka ovog rješenja platiti Gradu Čazmi naknadu za pravo puta iz ovog rješenja za prvu godinu. Svaka sljedeća godišnja naknada za pravo puta plaća se u roku od 8 dana po isteku razdoblja za koje je naknada plaćena.
- VII. Obvezuje se Grad Čazma omogućiti HT-u ostvarivanje prava puta na nekretninama iz točke I. ovog rješenja.

Obrazloženje

Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (dalje: HAKOM) zaprimila je 11. srpnja 2018. zahtjev Grada Čazme (dalje: Grad) za utvrđivanje infrastrukturnog operatora za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu (dalje: EKI) koja je izgrađena na nekretninama u vlasništvu Grada te utvrđivanje visine naknade za pravo puta. Dana 11. srpnja 2018. Grad je dostavio presliku Ugovora broj T4.4.2-753/2015 o osnivanju prava služnosti na javnim površinama sklopljen između Grada i HT-a 28.9.2015. (dalje: Ugovor o služnosti).

HAKOM je 11. srpnja 2018. zaključkom obavijestio HT o pokrenutom postupku te mu je naloženo očitovati se posjeduje li izgrađenu EKI na administrativnom području podnositelja zahtjeva te je li za istu infrastrukturni operator. Nadalje, ako jest infrastrukturni operator, HT-u je naloženo dostaviti HAKOM-u kompletni geodetski elaborat za katastar vodova, za cjelokupnu EKI, za trase kabela i trase nadzemnih kabela na administrativnom području podnositelja zahtjeva, popunjenu Tablicu 1 (obrazac u elektroničkom obliku) iz Pravilnika o potvrdi i naknadi za pravo puta. HT-u je naloženo dostaviti uporabne dozvole ili ovjerene izjave ovlaštenog predstavnika da se koristi istom bez sudskog spora s vlasnikom nekretnine ili upraviteljem dobra na kojoj je izgrađena EKI, u razdoblju od najmanje tri godine od početka njezine uporabe.

Dana 16. srpnja 2018. HT je dostavio očitovanje da je infrastrukturni operator za postavljenu elektroničku komunikacijsku mrežu, elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu na cijelom administrativnom području Grada te da se istom koristi.

Dana 27. srpnja 2018. HT je dostavio presliku Ugovora o služnosti te potvrdu banke kao dokaz da je 23. siječnja 2018. HT platio naknadu za služnost za 2018. godinu temeljem ugovora.

HT je 9. kolovoza 2018 dostavio Elaborat za pravo puta br. 37/18: geodetski elaborat katastra vodova za cjelokupnu EKI, za trasu kabela i trase nadzemnih kabela na administrativnom području Grada, zatim popunjenu Tablicu 1 (obrazac u elektroničkom obliku) iz Pravilnika te ostalu traženu dokumentaciju.

Dana 1. listopada 2018. Grad je dostavio presliku Izjave o otkazu Ugovora o služnosti od 20. rujna 2018. te dokaz o uručanju iste HT-u od 21. rujna 2018. HT u očitovanju od 1. listopada 2018. osporava otkaz.

HAKOM je 13. studenog 2018. donio rješenje (klasa: UP/I-344-03/18-11/741, urbroj: 376-10-18-17) kojim je utvrđeno da je HT infrastrukturni operator i ima pravo puta na nekretninama koje su se na dan donošenja rješenja nalazile u vlasništvu/suvlasništvu Grada.

Grad je 23. kolovoza 2019. dostavio Odluku Gradskog vijeća o nerazvrstanim cestama (klasa: 340-03/16-01/1, urbroj: 2110-01-01/16-2 od 17.03.2016.), Jedinствену bazu podataka nerazvrstanih cesta, Potvrdu Grada Čazme, Upravni odjel za proračun, komunalno gospodarstvo, zaštitu okoliša i ekologiju (klasa: 935-07/19-01/1, urbroj: 2110-01-04/19-5 od 22.08.2019.) i Tablicu 1 u kojoj su sve katastarske čestice koje su u vlasništvu Grada označene s „DA“ u stupcu 55 tablice

Obzirom da niti jedna stranka postupka nije zatražila održavanje usmene rasprave, ista u postupku nije održana. HAKOM je temeljem prikupljenih podataka i javno dostupnih evidencija, utvrdio kako slijedi.

Grad traži provođenje postupka iz članka 28. stavka 6. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14 i 72/17, dalje: ZEK) u odnosu na nekretnine koje su u njegovom vlasništvu. Stoga je u ovom postupku bilo potrebno utvrditi je li HT na administrativnom području Grada infrastrukturni operator, količinu i vrstu EKI koju ima na predmetnom području, visinu naknade za pravo puta koju je obavezan plaćati Gradu kao vlasniku nekretnina na kojima se nalazi EKI te datum od kojeg teče obveza plaćanja naknade za pravo puta.

HT je infrastrukturni operator na području Grada

Temeljem članka 28. ZEK-a smatra se da infrastrukturni operator ima pravo puta ako je izgradio EKI na općem dobru ili na nekretninama iz članka 27. stavka 1. ZEK-a, uz ispunjavanje bilo kojeg od sljedećih uvjeta:

-da posjeduje uporabnu dozvolu izdanu na svoje ime ili na ime svojih univerzalnih ili pojedinačnih pravnih prednika,

– da se koristi elektroničkom komunikacijskom infrastrukturom i drugom povezanom opremom bez sudskog spora s upraviteljem općeg dobra ili vlasnikom nekretnine na kojoj je izgrađena ta infrastruktura, u razdoblju od najmanje tri godine od početka njezina korištenja.

Da je HT infrastrukturni operator na administrativnom području Grada proizlazi iz Izjave HT-a broj 570/2018. od 26.7.2018. o korištenju EKI tri godine bez sudskog spora s vlasnikom nekretnina na administrativnom području Grada, kao i Izvoda iz poslovnih knjiga Čazma od 2.08.2018. da se predmetna EKI nalazi u poslovnim knjigama HT-a i da je sastavni dio bilance temeljnog kapitala. Navedene dokumente Grad nije osporio. Dakle, nesporno je utvrđeno da HT ima pravo puta na administrativnom području Grada na kojem se nalazi njegova EKI, jer navedeno pravo proizlazi iz članka 28. stavka 1. ZEK-a.

Nadalje, člancima 27. – 29. ZEK-a regulirana su prava operatora javnih komunikacijskih mreža da kao infrastrukturni operatori na cijelom području Republike Hrvatske imaju pravo gradnje, održavanja, razvoja i korištenja elektroničke komunikacijske mreže i infrastrukture na općem dobru, na nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te na nekretninama u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih osoba, u skladu s odredbama ZEK-a i posebnim propisima. Dakle, pravo puta na administrativnom području Grada na kojem se nalazi EKI HT-a nesporno postoji u korist HT-a, iz čega proizlazi da i naknada za pravo puta nesporno pripada vlasnicima nekretnina.

Grad je pokretanjem postupka pred HAKOM-om jasno izrazio volju da mu se rješenjem odredi naknada za pravo puta na nekretninama u njegovom vlasništvu.

Količina i vrsta EKI HT-a

Količina, vrsta i prostorni položaj EKI HT-a na administrativnom području Grada pa tako i na nekretninama u vlasništvu Grada nije sporna među strankama te ista proizlazi iz Elaborata broj 37/18 koji dokument je u dijelu koji se odnosi na podatke o elektroničkoj komunikacijskoj infrastrukturi i drugoj povezanoj opremi, nesporan među strankama. U navedenom dokumentu, za cjelokupnu EKI (za trase kabelske kanalizacije, trase kabela u zemlji bez kabelske kanalizacije i trase nadzemnih kabela) vidljiv je prostorni položaj EKI-a na cijelom administrativnom području Grada, pa tako i na nekretninama u vlasništvu Grada, kao i vrsta i količina EKI po svakoj pojedinoj katastarskoj čestici.

Vlasništvo Grada na katastarskim česticama na kojima se nalazi EKI HT-a

Obveza je infrastrukturnog operatora za kojeg se pretpostavlja da ima EKI koju je ranije izgradio i koju koristi u smislu članka 28. ZEK-a, dostaviti podatke o istoj, a podatke o vlasništvu nekretnina na kojima se nalazi EKI, moguće je utvrđivati tek nakon što su poznati točni podatci o vrsti i količini EKI i njenom prostornom položaju na svakoj pojedinoj katastarskoj čestici, sukladno članku 5. stavku 2. Pravilnika o potvrdi i naknadi o pravu puta (NN 152/11, 151/14, 95/17, dalje: Pravilnik). Naime, bez podataka od strane infrastrukturnog operatora o izgrađenoj EKI na određenom području, s detaljnim podacima o vrsti, količini i prostornom položaju EKI na svakoj pojedinoj katastarskoj čestici, Gradu je nemoguće ostvarivati pravo na naknadu za pravo puta u ovom postupku, obzirom da ne postoji javno dostupna evidencija o EKI, niti je ista dostupna na drugi način. Stoga je u ovom postupku bilo potrebno najprije utvrditi podatke o vrsti, količini i prostornom položaju EKI HT-a, a tek potom vlasništvo podnositelja zahtjeva na nekretninama na kojima se nalazi navedena infrastruktura.

U odnosu na nerazvrstane ceste, Grad je dostavio Odluku Gradskog vijeća o nerazvrstanim cestama (klasa: 340-03/16-01/1, urbroj: 2110-01-01/16-2 od 17.03.2016.), Jedinstvenu bazu podataka nerazvrstanih cesta, Potvrdu Grada Čazme, Upravni odjel za proračun, komunalno gospodarstvo, zaštitu okoliša i ekologiju (klasa: 935-07/19-01/1, urbroj: 2110-01-04/19-5 od 22.08.2019.) i Tablicu 1 u kojoj su sve katastarske čestice koje su u vlasništvu Grada označene s „DA“ u stupcu 55, kao dokaze da se radi o nerazvrstanim cestama Grada. Iz navedenih javnih isprava koje HT nije osporio niti je na bilo koji način u ovom postupku doveo u sumnju istinitost činjenica navedenih u javnim ispravama, utvrđene su katastarske čestice koje su nerazvrstane ceste na području Grada, a koje su ex lege u vlasništvu Grada, bez obzira na trenutne zemljišnoknjižne upise. Naime, HAKOM je uzeo u obzir stav VUS-a RH naveden u nizu presuda (UsII-8/17-5, UsII-179/18, UsII-232/18-5) da zemljišnoknjižno stanje nije jedino relevantno u postupku dokazivanja prava vlasništva na nekretninama, osobito u slučaju nerazvrstanih cesta koje su Zakonom o cestama ex lege postale vlasništvo jedinica lokalne samouprave na čijem području se nalaze. Imajući na umu članke 98., 100., 101., 131., 132. i 133. Zakona o cestama (NN 84/11, 22/13, 54/13, 148/13, 92/14, dalje: ZC) prema kojima se upisi prava vlasništva provode po službenoj dužnosti, na te nekretnine se primjenjuje vlasničkopravni režim uspostavljen ZC. Dakle, kako se u konkretnom slučaju radi o neupisanom pravu vlasništva Grada na tako stečenim nekretninama u zemljišne knjige, zemljišnoknjižno stanje nije relevantno za utvrđenje vlasnika te vrste nekretnine. Međutim, na nerazvrstanoj cesti na kojoj je pravo vlasništva stečeno ex lege, bilo je potrebno utvrditi da je riječ upravo o toj vrsti nekretnine, a što je potvrđeno spomenutim javnim ispravama koje ovlaštene pravne osobe izdaju o činjenicama o

kojima vode službenu evidenciju sukladno čl. 159. ZUP-a, što potvrđuje i stav VUS-a RH u presudi UsII-72/17-9. Pri izradi konačnog obračuna godišnje naknade za pravo puta, uzima se u obzir i vrsta, količina i prostorni položaj EKI prema Elaboratu, koji se nalazi na katastarskim česticama koje predstavljaju nerazvrstane ceste na području Grada.

Nadalje, člankom 3. stavkom 3. ZC propisano je da se na javnoj cesti može osnovati pravo služnosti i pravo građenja radi izgradnje građevina elektroničkih komunikacija i povezane opreme, međutim navedenu odredbu nije moguće tumačiti na način da ista derogira članke 27. – 29. ZEK-a koji reguliraju prava operatora javnih komunikacijskih mreža da kao infrastrukturni operatori na cijelom području Republike Hrvatske imaju pravo gradnje, održavanja, razvoja i korištenja elektroničke komunikacijske mreže i infrastrukture na općem dobru, na nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te na nekretninama u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih osoba, u skladu s odredbama ZEK-a i posebnim propisima. Drugim riječima, i pravo puta i naknada za pravo puta osnovani su ZEK-om i proizlaze iz članaka 27.-29. ZEK-a i nisu suprotstavljeni odredbama ZC. Dodatno, kako iz odredbe članka 6. stavka 2. točke e) Pravilnika proizlazi da se naknada za pravo puta obračunava i za ceste, naknada za pravo puta odnosi se i na ceste na kojima se nalazi EKI HT-a (Visoki upravni sud RH, UsII-166/18-6). Stoga je riješeno kao u izreci.

Datum od kojeg teče pravo na naknadu za pravo puta

Zahtjev Grada podnesen je 11. srpnja 2018. te je HAKOM u ovom postupku zaključio da je zahtjev uredan i u skladu sa člankom 28. stavkom 6. ZEK-a i člankom 5. stavkom 1. i 2. Pravilnika. Međutim, sve do 21. rujna 2018. među strankama je bio na snazi Ugovori o služnosti te je po istom i plaćena posljednja godišnja naknada 23. siječnja 2018.

Stoga je HAKOM utvrdio da pravo na naknadu za pravo pute teče tek od dana otkaza ugovora o služnosti, sukladno praksi Visokog upravnog suda Republike Hrvatske UsII-351/17.

U odnosu na utvrđivanje datuma prestanka Ugovora o služnosti, iz dokumentacije je vidljivo da je Grad otkazao Ugovor Izjavom o otkazu od 20. rujna 2018. s time da se ne smatra vezanim Ugovorom o služnosti od dana dostave izjave HT-u. Iz dostavnice je vidljivo da je HT zaprimio Izjavu o otkazu 21. rujna 2018. HT je osporio otkaz, bez navođenja razloga.

Uvidom u članak 4. Ugovora, vidljivo je da je Ugovor o služnosti sklopljen na neodređeno vrijeme sve dok traje korisnikova potreba korištenja javnih površina. Stoga je HAKOM temeljem čl. 212. st. 1. i 3. Zakona o obveznim odnosima (NN 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18) utvrdio da je ugovor među strankama otkazan 21. rujna 2018., od kada je HT obvezan plaćati Gradu naknadu za pravo puta.

Visina naknade za pravo puta

Visina naknade za pravo puta utvrđena je imajući u obzir količinu, vrstu i prostorni položaj EKI na svakoj pojedinoj katastarskoj čestici prema podacima koje je HT dostavio u Elaboratu te vrsti i površini zemljišta koje se koriste za pristup, postavljanje, korištenje, popravljanje i održavanje EKI, a prema službenoj evidenciji Zemljišnoknjižnog odjela Čazma ili podredno Odjela za katastar nekretnina Čazma, primjenjujući iznose naknada prema vrsti nekretnine i način obračuna, kako je

navedeno u članku 6. i 7. stavcima 1., 2., 3. i 4. Pravilnika, dakle svi potrebni parametri za zbroj visine naknade za pravo puta utvrđuju se ovim rješenjem.

Godišnja naknada prema vrsti nekretnine definirana je člankom 7. stavkom 1. Pravilnika, sukladno kategorizaciji nekretnina iz članka 6. stavka 2. Pravilnika, a prema vrsti zemljišta. Ukupni iznos naknade za prvu godinu plaća se u roku određenom rješenjem. Sukladno ovom rješenju HT mora dostaviti detaljan obračun s podacima koji su primijenjeni i dostaviti dokaz o uplati, a prilikom obračuna potrebno je koristiti Tablicu 1, Dodatak 2 Pravilnika. Slijedom svega navedenoga, HAKOM je temeljem članka 28. stavka 4. i 6., članka 29. ZEK-a i članka 100. stavka 2. ZUP-a, riješio kao u izreci ovog rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ovog rješenja nije dopuštena žalba, ali može se pokrenuti upravni spor, što ne odgađa provedbu rješenja. Upravni spor može se pokrenuti podnošenjem tužbe Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske u roku 30 dana od dana primitka ovog rješenja.

RAVNATELJ

mr. sc. Miran Gosta

Dostaviti:

1. Hrvatski Telekom d.d., Radnička cesta 21, 10000 Zagreb - poštoms povratnicom
2. Odvjetnički ured xx, 51000 Rijeka - poštoms povratnicom
3. U spis